

Література

1. Трансфертне ціноутворення: сучасний стан та проблеми правозастосування : монографія / [А.М. Котенко, М.О. Мішин, С.В. Брояков та ін.] ; за ред. А.М. Котенка ; Нац. акад. прав. наук України ; НДІ прав. забезп. інновац. розвитку. Харків : Право, 2021. 162 с.
2. *ITR World Tax*. 2023. URL: <https://www.itrworldtax.com/NewsAndAnalysis/ITR-World-Tax-2025-is-now-live/Index/1620>. (date of the application: 15.01.2025).
3. Global Transfer Pricing Review. KPMG. 2023. URL: <https://kpmg.com/kpmg-us/content/dam/kpmg/pdf/2023/kpmg-global-transfer-pricing-review.pdf>. (date of the application: 15.01.2025).
4. Worldwide Transfer Pricing Reference Guide 2022-23. EY Global. URL: https://www.ey.com/en_gl/technical/tax-guides/worldwide-transfer-pricing-reference-guide. (date of the application: 16.01.2025).
5. Transfer pricing requirements around the world. PwC. 2023. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/services/tax/publications.html>. (date of the application: 16.01.2025).

Швагер А.В.

здобувач PhD,

ДННУ «Академія фінансового управління»

АУДИТ ЗВІТНОСТІ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ДОСТОВІРНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Сталий розвиток і прозорість корпоративної звітності є ключовими аспектами сучасного управління, що знайшло своє відображення в Директиві 2022/2464 від 14 грудня 2022 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 537/2014, Директиви 2004/109/ЄС, Директиви 2006/43/ЄС та Директиви 2013/34/ЄС щодо корпоративної звітності зі сталого розвитку (далі — Директива 2022/2464) [1]. Ця директива встановлює нові стандарти щодо складання звітності зі сталого розвитку та зобов'язує компанії проводити її аудит. Основна мета цих змін — підвищення довіри до нефінансової інформації, боротьба із «зеленим відмиванням» (greenwashing) та забезпечення гармонізації стандартів аудиту.

Директива 2022/2464 запроваджує обов'язковий аудит звітності зі сталого розвитку, що передбачає поступовий перехід від завдань з обмеженою впевненістю до завдань із розумною впевненістю. Це вимагає від аудиторів глибоких знань екологічних, соціальних та управлінських аспектів (ESG-показників), детального аналізу процесів формування звітності та оцінки її відповідності стандартам ESRS (European Sustainability Reporting Standards). Особливий акцент зроблено на перевірці прогнозової інформації, а також оцінці подвійної суттєвості, яка враховує як вплив бізнесу на довкілля та суспільство, так і зворотний вплив зовнішніх факторів на бізнес.

Аудит звітності зі сталого розвитку відіграє ключову роль у забезпеченні прозорості, достовірності та надійності інформації, що використовується в економічному аналізі.

Аудитори стикаються з викликами, такими як відсутність уніфікованих стандартів до їхньої повної імплементації, технічна складність завдань і зростання вимог до кваліфікації. Це створює потребу в спеціалізованому навчанні, сертифікації та адаптації до нових технологій — аналізу великих даних, штучного інтелекту та автоматизації процесів

Значущою подією є розробка та затвердження Міжнародного стандарту забезпечення сталого розвитку 5000: Загальні вимоги до завдань із забезпечення сталого розвитку, розробленого IAASB (далі — ISSA 5000) [2]. ISSA 5000 забезпечує уніфікований підхід до аудиту інформації зі сталого розвитку, встановлюючи чіткі критерії для аудиторів. Він охоплює різні рівні впевненості, включаючи обмежену й розумну впевненість, що дозволяє адаптувати завдання залежно від масштабу та специфіки організацій. Основні аспекти стандарту включають оцінку суттєвості, критерії звітності, управління ризиками, етику, незалежність, а також оцінку внутрішнього контролю компаній.

Дана ініціатива підтримується також з боку міжнародних організацій, зокрема у заяві Міжнародної організації комісій з цінних паперів (IOSCO) йдеться про те, що новий стандарт

ISSA 5000 сприятиме підвищенню якості забезпечення інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, та може покращити її узгодженість, порівнянність і надійність для ринків. IOSCO також відзначає своєчасність розробки стандарту, наголошуючи на важливості створення глобального регуляторного інструментарію, що сприятиме забезпеченню прозорості й довіри до звітності у сфері сталого розвитку [3].

Цей стандарт відкриває нові можливості для аудиторів, сприяючи підвищенню прозорості звітності, гармонізації стандартів і розвитку ринку аудиторських послуг. Водночас аудитори мають враховувати складність визначення суттєвості, необхідність використання експертів для оцінки ESG-показників та забезпечення незалежності на кожному етапі аудиту.

Запровадження нових вимог позитивно впливає на прозорість звітності та розвиток економіки в контексті підвищення інвестиційної привабливості. Уніфікація стандартів звітування зі сталого розвитку та аудиту сприятиме подальшій інтеграції принципів сталого розвитку до бізнес-моделей підприємств.

Для України впровадження Директиви 2022/2464 та ISSA 5000 є стратегічним кроком у контексті євроінтеграційних процесів, який характеризується схваленням розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.10.2024 № 1015-р Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку. Це потребує удосконалення інституціонального середовища, координації, створення умов для навчання аудиторів і розробки стандартів, адаптованих до національного нормативно-правового поля [4].

Реалізація наведених пропозицій створить передумови посилення якості інформаційних джерел економічного аналізу через забезпечення порівнянності та достовірності даних звітності зі сталого розвитку в умовах залучення інвестицій для повоєнного відновлення економіки України та прийняття управлінських рішень на різних рівнях (глобальному, національному, галузевому).

Література

1. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. URL: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj> (дата звернення: 04.01.2025).

2. International Standard on Sustainability Assurance 5000, General Requirements for Sustainability Assurance Engagements. URL: <https://www.iaasb.org/publications/international-standard-sustainability-assurance-5000-general-requirements-sustainability-assurance> (дата звернення: 04.01.2025).

3. IOSCO Issues Statement of Support on the IAASB's International Standard on Sustainability Assurance (ISSA) 5000. URL: <https://www.iosco.org/news/pdf/IOSCONEWS746.pdf> (дата звернення: 31.12.2024).

4. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку» від 18.10.2024 № 1015-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-%D1%80#Text> (дата звернення: 04.01.2025).

Швець Н.Р.

*доктор економічних наук,
професор кафедри фінансів*

Козловський Є.В.

здобувач PhD,

*Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

ОЦІНКА ВУГЛЕЦЕВИХ КРЕДИТІВ ЯК ФІНАНСОВОГО ІНСТРУМЕНТУ ДЕКАРБОНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

У зв'язку з посиленням глобальних кліматичних викликів і зобов'язаннями країн щодо скорочення викидів парникових газів роль вуглецевих кредитів стає дедалі важливішою.